

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — O pravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Da pomnimo!

Za nas avstrijske Slovence, posebno za nas Slovence na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem itd. se je čas izpremenil v toliko, da moremo jasno poznati svoje protivnike. Prej so se zakrivali, prej so rekli da nima proti naši narodnosti nič, rekli so na priliko, pri nas v središču Slovenstva na Kranjskem, da so tudi oni domačini, da želé razvoja in veljave našega domačega jezika in naroda. Oni so se skrivali za „kulturo“, oni so naglašali praktično potrebo tujega nemškega jezika za nas; naši protivniki v deželi so se delali patrijote, rekli so, da so „tudi Kranjci“, na južnem Štajerskem, da so „tudi Slovenci“ samo ne klerikalni, ne reakcionarni, da so za svobodo vseh vneti, in tako dalje. Pri vseh volitvah in vseh oklicih na ljudstvo naše so se varovali narodnostno stališče naglašati. Hudo so tajili, da nas Slovence, Kranjce in štajerske kakor koroške Slovence hote germanizirati. Bili so, ti ljubi naši politični protivniki, vedni hinavci, vedno so tajili kaj hočejo. In grozili so se na nas, ki smo njihovo masko poznali.

Posebno tu v Ljubljani, tu v središču Slovenije, — ki bode nekaj še velika vzrasla, tako nam slovanskega boga! — hinavčeval je nam ljubljanski „Tagblatt“, dokler če bil v uređovanju večjih domačih rok á la Dežman et cons., da je domač glas. Varoval se je slovansko čutje kranjskega naroda naravnost žaliti in reči, da je namen vse akcije le to: Nemštvo širiti. Ali to je mi-

nilo. Zdaj se naravnost poznamo. Zdaj bi vsak filister lahko videl, zakaj gre stvar. Organ ljubljanskih nemškutarjev na ravnost pove, da dela za prosvet nemške narodnosti.

S tem je vse dano za vsacega kdor le malo, le nekoliko misli. Naša dežela je vendar le slovanska, naši očetje so bili Slovanje in mi ne razumejemo na pr. kakovega Dežmana, kako more kot rojen Slovan podpirati list „Tagbl.“, ki naravnost in velebreztaktno pridiguje vojsko proti „slavizmu“. O tem govoriti, to se ve, nam iz vseh ust nij mogoče, ker sicer nas konfiscirajo.

Ali napredek je gotovo ta, da zdaj, ko slovansko vprašanje nastaja v Avstriji, Srbiji in Rusiji, da se dobro poznamo.

Stvar je pa le ta: Ali si „svoj k svojim“, ali si pošten domačin Slovan, ki vse storiš za svoj rod, kakor vsak rodomec družih narodov, ali pa si renegat, individuum, ki povsod pri vseh narodih (da ne rečemo vsega) nij spoštovan. In tu zopet nam tiskovna nesvoboda sapo zapira.

Vse misleče domače ljudi, tudi one, ki nijso v našem domačem, ljudskem, narodnem taboru bili, pozivljemo, naj premišljajo in naj se vrno k poštenju narodnemu.

Frazni liberalizem se je ravno v ognjenej probi jugoslovanskega vprašanja blamiral. Mi smo liberalni. Ali le v onem evangeljskem smislu, ki govori: „Kar ti nečeš, da ti drugi delajo, tega jim ti ne stori“. — Iz vsega srca pa odslej črtimo oni nemški lažnjivi liberalizem, ki Slovanu svobode ne privoščí, katero sam za sebe zahteva. In v tem nam

zdanja jugoslovanska vojska velike uke daje. — Ljubljanski „Tagblatt“ v zadnji številki od 12. jul. v uvodnem članku pravi na konci: „wir halten an der Wahrung der deutschen Nationalität fest.“ E pa dobro! Samo zapomnite svojo besedo. Nemško narodnost na škodo naše slovanske narodnosti vi povzdigate! Ne zmirom tako odkritosrčni bodite, potem se bodo celo našim „nemškutarjem iz zapeljanosti“ oči odprle.

In zadnja „N. Fr. Pr.“, papež mej nemškimi ustavoverci tudi v prvem članku pove, da je „Niederhaltung des Slavismus“ točka njenega programa. Čujmo vendar jedenkrat! Odkrito govoré.

Jugoslovansko bojišče.

Srbi povsod napredujejo v vojski. Černjajev je na cesti v Sofijo trčil na Kerim-paševo vojsko, premagal jo in vrgel nazaj.

Lješanin je vrgel Osman-pašo v Vidin nazaj in ga zdaj bombardira. Tako Srbi bombardirajo Vidin, Niš, in Novi Pazar.

Ostoić je zavzel Bregovo, Rakitnico, Alajbegovac, Kosovo.

Na Drini je osvojen Mali Zvornik. A nov poskus Beljino z naskokom vzeti nij se posrečil.

Turki so se v svoje šance zarili kakor jazbeci in se dobro branijo. Vendar ker nij čuti, da bi novih močij dobivali, izkadili jih bodo Srbi kmalu ven in potem se bodo stvari brže razvijale. Zdaj je pa povsem naravno, da stvari ne ido tako hitro, kakor bi vsi mi prijatelji rajši videli.

Listek.

Tih pogreb.

(Spisal S—c.)

Lepo je morebiti živeti v velicem mestu, ali umreti ne bi hotel v njem; domov, ali v malo vasico se bom podal, če mi bo mogoče, kedar bom račun delal s svetom in tam kako uže facit življenja napravil. Človek je čudna stvar; on ne more brez človeške družine živeti in tudi umirajočemu dobro dè savest, da ga bode nekaj ljudij spremljalo do groba; da mu bode ta ali ona ljubeznjiva roka posadila kako rožico spomina mej zeleni mah na njegovej gomili. Kako tudi drugače! V mladostna srca vsadi se nam misel, da se vez mej ljudmi po smrti ne pretrga; srčna potreba nam je, spominjati se dražih naših, in če mi odstopimo iz odra življenja, nam naše samoljubje na smrtnej postelji pošepče željo, da se spomin naš naj ohrani v večjem krogu živečih še ljudij. Ali tam v velicem mestu, kjer se življenje vrši kakor v „grand hotelu“, kjer je le tisti poznat, ki dobro vse plača, tam je večini ljudij

žalostna smrt. Tam ubožca, ne spremlja dolga vrsta ljudij; štiri možje ga ponesó hitro ven ter ga denejo v veliko jamo mej drugove — mrtvece, oddavši številko groba žalujočemu kovemu spremljevalcu in nij sedmine, nij spomina po njem v širšem krogu; k večjem se morebiti nosači v krčmi pogovarjajo, da je bil težak, ali drugačen kak. To je vse drugače v tistem kraju na deželi, posebno pa tedaj, kadar umre človek mej svojci. In v tujini umreti in ne v domačiji, kjer, akoravno ubog, nijsem brez znancev, je grenko, grenko to za inteligentnega človeka, grenkobno za menj izobraženega, ker vsem brez razložka klije domočutje po domovju v zdravih in umirajočih prsih. —

Čemu ta dolgi srmon! Potrpi ljubi bralec, kmalu vse povem.

Bilo je meseca novembra lanskega leta. V malej ubornej sobici na Dunaji v Erdbergu brli lučica. Vse je tiho; le težavno sojenje bolne žene drami tihoto. Naenkrat nekaj zabliska v očeh bolnice in zopet se čelo stemni. Zreš morda ženska nazaj v mladostna tvoja leta; zreš nazaj v čase, ko si mlado,

lepo dekle bivalo v Ljubljani! O da, v sobo prišla hčer te spominja na nje. — Me hočeš tudi ti zapustiti Ernestina, vpraša mrklím glasom? Ne, mati. — Hči obriše solze raz materinega lica. Mala ura na steni bje polu noči. „Pojdem počivat, grem k onimi, ki so šli pred mano.“ — Vroče lice bolnice začne mrzlo postajati; angel miru razprostira bolj in bolj svoji peruti nad umirajočo ženo; še jeden poljub od hčerinih ust in besede: „nesi mi majka pozdrav očetu in tiho, tiho je postalo v sobi in tiho-lahno teklo so solze črez obraz zapuščene hčere, ki je ostala ubogej materi zvesta do smrti. — In črez nekaj časa klečala je ta hčer kraj velicega groba, prav tiho dali so možje mamico v jamo; nij se zapel žalujoč koral, ali iz mirodvora iz Kranja sem glasilo se je otožno: „oče so kleli, topli me, — mati nad mano jokali se, — tuji za mano kazali so, — moji se mene sramvali so“ in nastopivši večerni mrak je milostivo pogrnil plašč svoj nad grobovi in le temno tako se je videl pogreb — matere dveh Preširnovih otrok.

Iz Cetinja javlja telegraf, da je 6000 Turkov napalo 10. jul. črnogorsko vas Krnjice in Seoca. Vojvoda Maso Gjurović jih je odbil samo s jednim bataljonom Črnogorcev in uplenil streljiva in živeža. Drug dan so Albanezi udarili na Kuče. Nizami iz Podgorice so prišli Albanezom na pomoč. Boj je trajal cel dan. Turki so bili odbiti.

Iz Dubrovnika se javlja: Peko Pavlović je 11. jul. po polu dne prišel s 6000 vstaši nad Klek; cesta skozi Klek je popolnem zaprta. Mohamedansko prebivalstvo se nij nikjer ustavljalo.

Več odličnih Bulgarov je bilo te dni v Belgradu, kjer so sklenili s Srbijo pogodbo. Srbija za pomoč osvobođenja od Bulgarov zahteva le nekoliko strateško važne zemlje, sicer pa naj bodo Bulgari samostalni in le v nekih slučajih bi bili zavezani s Srbijo vzajemno in skupaj postopati.

V Kragujevci se neprenehoma novi kanoni lijo in nove puške delajo noč in dan.

Dopisnik „Daily News“ iz Carigradu poroča grozne zločine in neusmiljenost, katere izvršujejo Turki nad Bulgari, ter pristavlja, da so bili večidel vsi turški časniki le zaradi tega vstavljeni, ker so omenjene grozovitosti nekoliko objavljali in vlado opominjali naj vendar take barbarske reči zabranjuje. Dopisnik pripoveduje najprvo od umora krščanskih žensk v samostanu Kolofer in dostavlja, da je število ukradenih bulgarskih deklic tako veliko, da se deklice v Filipoplju prodajajo po 3 do 4 lire. Nekov konzularni agent našteva jih na 12.000. V vaseh prisiljuje Turki prebivalstvo, da se jim mora vse orožje oddati. Na ta način so oropali 60 vasi v Bulgariji, in ko nič več niso reveži imeli, požgali so jim hiše, ter odpeljali žene in deklice soboj. Najprvi uradniki turški v Filipoplju pripovedujejo in dajo pridigovati, da so kristijanje „giauri“ (psi) in kdor ubije 33 kristijanov in jednega duhovnika, temu oskrbljen in prihranjen je prostor v nebesih.

Potem omenja dopisnik, kako mučijo Turki kristijanske ujetnike, ter da hočejo Bulgare popolnem pokončiti in k večjemu jih sme le toliko ostati, da ne bodo mogli nikacega vstanka več začeti. V komaj 20 dnevih uničili so nad 100 vasi v provinciji Filipopelj popolnem. Turška vojska ima sicer nalog varovati prebivalce, a ko pride v vasi namesto, da bi branila prebivalce pomaga še sama ter ropa in požiga kar jej pride pod roko. Posebno grdo delajo s šolami. Učitelji trpe strašne muke. Profesor Ivan Gizeljev, učitelj matematike v Gobrovem in vsi njegovi kandidati ukleneni so v verige, šolsko poslopje je razdejano ter vse druge priprave, zbirke itd. uničene. Veliko število družih učiteljev so obesili, in duhovne na vso moč preganjajo. Dopisnik končno pravi, da za vsa ta barbarstva v Carigradu dobro vedó.

Črnogorcem

je knez Nikola na Vidov dan, predno so v vojsko šli izdal sledeči proglas, katerega objavljamo v krepkem originalu, ker menimo, da ga vsak omikan Slovenec razume:

„Crnogorci! Skoro su pet vjekova, kako sila turska gazi veći dio naroda našega i najlepše zemlje stare i velike države srpske.

Narod je naš ustajao više puta, da strese sa sebe lance ropstva, i opet iznemogao, jer pocijepan i ostavljen sam sebi, klonuo je u teške verige varvarske nadmoćnosti.

Crnogorci! Evo godina dana, da je narod naš i opet ustao sa uzvikom: sloboda ili smrt! Iz naše susjedne Hercegovine plamen ustanka obuzeug je našu braću u Bosni i narod bugarski, brata našega isto ga i po krvi slovenskoj i po krstu pravoslavnome.

Crnogorci! Krv vaša viteška već se prolijevala i proljeva se na bojištima hercegovačkim, jer nemogoste gledati braću svoju rođenu, a da im ne pomognete, i ako sam se ja zbog međunarodnih obveza uzdržao da svi listom ne podjete. Vi ste pojedini činili dužnost svoju. Sloboda će slaviti poginule i hvaliti žive junake. No red je došao svi skupa, da sva Crna Gora izpuni dužnost svoju.

Crnogorci! Zastava slobode i nezavisnosti, koja se i poslije Kosova vazda ponosito i jedino vila na našijem krševima, nije bila samo zastava slobode i nezavisnosti Crne gore, nego i znamenje buduće slobode i nezavisnosti vseh naroda. Naša podjarmljena braća gledahu vazda u Crnu goru kao u sunce svoje, koje će ih jednom ogrijati i oživjeti toplim zracima.

I evo je, junaci moji! Kucnuo je taj veliki čas, da se obistini značenje Crne gore i izpune želje naše braće i naše.

Crnogorci! Nas zove u borbu protiv Turske i poziv naš i dužnost svet prema braći našoj, koja se očajnički bore, da se oslobode stanja, koga više podnositi ne mogu, stanja groznoga i nedostojnoga stvora božjeg. I osim toga nas sili sama Turska na rat protiv nje. I evropske sile nastojavale su na svaki način, da poboljšaju stanje ustaloga naroda i da mu mir povrate. U tome sam im Ja sa najvećim samopregrevanjem pružao svoju pomoć. I Turska ne samo da je osujetila te napore, nego je u svima pobunjenim zemljama njezinim zavladao stanje još užasnije, i razuzdanost fanatizma turskog pokazuje se bezgranična, šta više i ta vlada turska preduzima i protiv same Crne gore takve mjere, koje stešnjuju nas slobodni državni život, koje upropašćuju djeinstvu na naše privredno stanje, koje pokazuju najveće neprijateljstvo i najposlije groze opasnošću miru našem i nepovredimosti naše skromne državnice. I čast i sigurnost naša zahtijeva, da ovo stanje više ne podnosimo.

Crnogorci! Pun vjere u pravednu i svetu narodnu stvar našu, pun nepokolebljive vjere u pomoć Boga svemogućega pun najjačega povjerenja u junaštvo vaše. Ja vam javljam, da stupamo u borbu protiv Turskoj u rat najpravedniji, u rat za slobodu i ujedinjenje našega naroda, nečovečno nepravedno gaženoga vjekovima od neobuzdane sile turske.

Ja stupam danas pred vas Crnogorci! Stupam na čelo hrabre vojske crnogorske, koje je bezbrojne slavne i velike pobjede, veličastveno poštovanje i junaštvo istorija vječnome spomenu predala. Ja ne sumnjam da ćete se vi i ovoga puta pod vodstvom Mojim pokazati dostojni viteških predaka svojih, jer ne ćete ni casa gubiti iz vida našu cvpsti i jedini odliki: oslobodjenje i ujedinjenje naroda.

Crnogorci. Mi ćemo ginuti, jer veliko djelo traži i žrtava velikijeh. Ali ko pogine, rodiće se i živjeće vječno, jer će ga oslobodjeni narod slaviti do vijeka. Ali mi ćemo i pobjediti, ako Bog da! Mi ne stojimo više sami. I naša sestra Srbija razvila je istu zastavu, koju i mi Našu zajedničku borbu, Crnogorci! pratiće simpatije sveta

izobraženog svijeta, koji u sredini svojoj osuđuje varvarstvo i želi nama pobjedu, da njom otvorimo u Bogom blagoslovene zemlje naše, koje je Turcin opustošio i podivljao, put prosvjetli, slobodi i blagostanju.

Uz borbu našu stojaće sa svojom moralnom pomoći ne samo svaki Srbin ma gdje bio i ne samo naša najbliža braća Hrvati, koji su misao jugoslovenske uzajamnosti vazda njegovali, nego i milioni jednokrvne braće naše slavenske, koji se svi u sretnom položaju nalaze. A sa tom pomoći svoje rođene braće duh i junaštvo vaše postaje nesavladivo.

Crnogorci! U takvim povoljnim prilikama stupamo mi danas u rat protiv Turske. I u ovome času samo jedno, Crnogorci! hoću da vam preporučim. Pokažite se u ratu još velikodušniji, nego što ste u dobu mira; štedite gdje god možete i primajte sa raširenijem bratskim rukama, gdje god vam na susret izadju, našu braću muhamedanske vjere. Oni su naša krv, medju njima ima potomaka starih i slavni vojvoda i ljudi naših, koje je sila, nevolja i zabluda odbila od vjere pradjedovske. Koji nam pruže ruku, od njih nas vjera ne će razdvajati. Bićemo braća i živjećemo kao braća s njima. Drugo nemam ništa, da vam napomenem.

Ja vas ne ću sokoliti jer znam, da su vaša viteška prsa nabrekla željom za bojem protiv Turcina, željom, da osvetite Kosovo i uskrsnete s njega davno sahranjenu slobodu naroda srpskoga.

Ja vas ne ću danas opominjati ni na red i na poslušnost vojništva, jer ste mi svakom prilikom radostnih dokaza o tome dali. Ja vas neću ni pozivati kao knjaz Lazar: Ko ne dodje na boj na Kosovo!... To mi nije potreba, jer znadem: svi ćete za Mnom!

Prije bila nesloga, a sad je sloga! Murat dobi carstvo naše, Muratu ga i oteti valja!

Na Cetinju, na Vidov-dan 1877.

Knjaz Nikola.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. julija.

Dunajski listi poročajo, da bode *državni zbor*, ki bi se imel 15. septembra sniti, v ožigled vzhodnih dogodkov na kasneje odložen.

Vnanje države.

Sovražniki *Srbije* in Slovanstva sploh se trudijo izmišljati in lagati o nemirih, zrotah in vsečem v Srbiji zaradi nevspehov srbske armade. Menda nij treba naših slovenskih bralcev svariti pred vero v take reči. Kar si ti sovražniki želé, da bi bilo, to kot stvarno mej svet trosijo, pa računajo, da njih čitatelji uže jutri pozabijo, kar so denes brali.

Italijanski minister vnanjih zadev je na interpelacijo Manianijevo rekel, da velevlasti se v boj srbsko-turški ne bodo vmešavale, in ker se je ta princip tudi v Zakupih potrdil, utrjuje to za zdaj poročstvo miru mej velevlasti. Tudi italijanski minister je „upanje“ izrazil, da so turška grozodejstva v Bulgariji pretirano poročana. Po čemu imate svoje konzule in agente?

Dopisi.

Iz Celja 12. jul. [Izv. dop.] Poročal sem vam ob času o nameravanej nemški demonstraciji ali „sängerfestu“, katerega so Celjski nemškutarji hoteli narediti tukaj in tudi Gradčane povabili z izrecnim namenom „nemško stvar“ povzdigovati. Vaš državni pravd-

nik je mojo in vseh slovenskih naših okoličanov nevoljo konfisciral, ako naznanjam, da je nemška demonstracija s „sängerfestom“ vred po Savinji splavala. Organ celjskega juda in njegovih prijateljev „Cillier Ztg.“ sicer pravi, da je srbska vojska (!) temu kriva. Ali jaz vam morem povedati, da je to nemškutarska neresnica. Naši nemškutarji in Nemci kljub vseh agitaciji niso mogli potrebnega denarja skupaj spraviti. Brez nič se pa ne dajo demonstracije delati. Sami pa ne dajo. In vsled te mizerije odpade ves nemški humbug s „sängerfestom“.

Iz Gradca 12. jul. [Izv. dop.] Poletna vročina morda nekoliko, nekoliko pa tudi nakopičeno delo zaradi kratkega družega tečaja zadrževalo je menda živahnejše gibanje tukajšnje slovenske mladine. Prav iznenadila je torej zadnja veselica za to leto, katero ste skupno napravili tukajšnji slovenski društvi „Triglav“ in slov. pevsko društvo 1. julija. Obilno število društvenikov in gostov, izmed katerih omenjam društvi „Srbadija“ in „Hrvat-ska“, g. dr. Kreka, napolnilo je sobano pri „grünen Anger“ do cela. Program je bil zanimiv in se je še precej dobro izvršil. Pevski zbor in osmerica pevcev pokazala sta, koliko več bi se dalo doseči, ako bi pevci dohajali bolj marljivo k vajam. Govor g. Šketa o nalogi slovenskih dijakov o počitnicah, nabirati narodne izreke, pesni, pripovedke, domača imena itd. in o koristi tega narodnega blaga za jezikoslovje, slovensko zemljepisje, je bil izvršten in z občo hvalo sprejet. Da bi pač dijaki teh besed ne pozabili! Pesen Cimpermanova „Moč domovja“, katero je g. Lendovšek prav dobro deklamiral, vzbujala je pač poslušalcem željo, da bi se vsi slovenski renegati povrnili k svoji materi Slavi. Mej petjem in govori razveseljevali so nas mili glasovi citer, na katere je izvrstno igral g. Šket.

Po dovršenem programu se je začela splošna zabava pod starešino g. Staničem. Vrstili so se govori in napitnice, mej katerimi omenjam govor in napitnico g. prof. dr. Kreka, ki je opomnil na trpeče slovanske brate na jugu, boreče se za domovino, za narodnost, slovansko svobodo, Kriščevo vero in evropsko civilizacijo proti azijskemu barbarizmu. Ko je končno napil na njih zmago je bila navdušenost splošna. Iz vseh grl je zadonel glas, „hr na vrage za svobodo naroda!“

Še le pozno smo zapustili sobano vsi veseli i navdušeni. Slovenci so pač pokazali svoje sočutje do Srbov, kar se o Hrvatih ne more reči; nekako mrzlo se Hrvatje vedejo proti borbi na jugu. Čudni patronje to!

Osnovni odbor splošnega slovanskega pevskega društva, katero se je sklenilo ustanoviti na dan Palacky-jeve svečanosti v Gradci, sestavi je pravila, ki se dajo kmalu v potrenje. Želeti bi bilo dobrega vspeha temu novemu društvu ali upanja je pač malo. V dokaz je slovensko pevsko društvo. Nekaka malomarnost se je v zadnjem času pokazala mej slov. dijaki sploh, posebno pa pri pev. društvu. Ne jedenkrat nij bilo v drugem tečaju zadostno število pevcev pri vajah. Temu je kriva mlačnost, dalje to, da se osobnost vedno pred stvar samo stavi in slednjič tudi res malomarnost odborova.

Bog, da bi bilo prihodnje leto boljše!

Iz Rusije 8. jul. [Izv. dop.] Srbski sokol vzdignil se je, vzdignil se je na visoke

oblake. Zgrabil je zopet svojega večnega vrage, da ne samo svojega, nego i vrage vsega slovanstva stere, a kar je ravno tako strašno, šepalca vsega, s čemer nas more nadariti civilizacija. Počila je srbska puška, počila pod devizo: „Naprej v imenu pravice in civilizacije!“ Koga ne premerši do poslednje kaplje mozga, če prebere to slovo, jaz bi rekel, ne človeče, ampak to je vam pro-ročeski glas, imajoč od brezsmrtnih bogov tako strašno silo. Če bi Grki dobili od vse znajočej Pitiji tak poziv, radovali se ne bi bolj, nego se radujemo mi Slavjani, vsi pravi Slavjani gder je kateri, na ledovitem severu tu, na žarkem jugu pri vas, da ima srbski narod tako umnega in pogumne može, kateri toliko živo znajo govoriti na srce svojim junakom. Bog daj i sreča junaška, da bi tudi dela bila tako velika, kakor so slova, za omiko in spravvedljivost ali pravico vzdignil se je narod malo brojoč na velikana, kateremu, bogu hvala, anarhija v najstrašnejšem svojem pomenu grize pljuče tako, da če je istini ljubo ne bo več okrevaj, bolnik, kateri je v noveše čase nadelal toliko smradu.

Ta srbski naročnik stopil je v polje na svoj račun, opirajoč se jedinstvene na svoje sobstvene sile, brez podpore i samo na jeziku od kake zapadne države. Črnogorski knez s svojimi malimi tisočami hrabrecov i vstašev, narod bojaželjni, pa dosti brez orožja i vsej disciplini, moralno sočuvstvije Rusije i avstrijskih Slovanov: vidite pomoč, zavezničke Milana.

Mej državami ostane sama Rusija, katara od duše želi srbskemu orožju največjo srečo, v jedinstvenej Rusiji morejo Jugoslovani videti srčnejšega prijatelja, kateri bo vse storil v uspeh vojni za svoje brate, kjer mu le niso železnimi verigami roke zvezane.

Prva izveštija z bojišča, so bila tu radostno sprejeta, da bi bila poslednja taka! Naprej za pravdo i omiko! —r.

Domače stvari.

— (Uradna „Laib. Ztg.“) bi morala vedeti, da brez štempeljskega davka izhaja in torej ima kot vladen list vedeti, kaj kvasi in — ne lagati. Zlagano je vse, kar brblja o nabiranju slovenskih prostovoljcev v slovenskem Štajerji. Celjski jud, ki piše „Cillier Ztg.“ se je to kar na frišnem zmisli, kar „L. Ztg.“ lehkomišelnost za njim ponatiskuje. — Pri tej priliki še omenjamo, da „Laib. Ztg.“ prav odločno svoje Turkoljubje kaže, ker jednostransko ponatiskuje same lažnjive telegrame iz „Tagespresse“, obskurnega lista, ki se denes od Hanoverancev in Francozov, jutri od Magjarov in Turkov, pojutranjem od kogar hočeš kupiti daje — prava meretrix mej novinami.

— („Novice“) so bile v sredo konfiscirane zavoljo necega članka o trpinah Jugoslovanih v Turčiji.

— (Iz seje deželne odbora 8. julija.) V službo I. nadpaznika v deželnej prisilnej delavnici je bil sprejet sedanji II. nadpaznik Anton Štrukelj. Deželni odbor je pritrdil predlogom kranjske kmetijske družbe, da se udeleže kranjski vinorejci in deželna sadje- in vinorejska šola na Slapu vinske razstave, ki bode meseca septembra t. l. v Mariboru, ter je sklenil v ta namen dati nekoliko podpore iz deželne blagajnice. — Deželni odbor je predlagal, katerim prosilcem naj se od-dajo izpraznene kranjske državne štipendije za vstop v vojaške učilnice.

— (Podoba matere božje), odločena za farno cerkev v Ribnici je videti pri zlatarju g. Mačku na velikem trgu zraven roto-va. Naslikal jo je gosp. Ivan Franke.

— (Duhovne vaje) za škofi-jo ljubljansko bode letos imel dominikanec, Henrik Suso Denifle iz Gradca.

— (V Ljubljano pala) je vtorek zopet neka ženska, ki je na bregu prala. Vendar so jo pri železnem mostu iz vode izlekli.

— (Rojanska čitalnica) obhaja v nedeljo 16. t. m. svojo osmo obletnico s sledečim programom: I. Koncert, svira beneški kvintet; II. Beseda z govorom, petjem in igro „Brat ne zna“. III. Družbena zabava s plesom in bengaličnem ognjem. Začetek koncerta ob 4. uri, besede 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina za neude 40 soldov. K tej svečanosti uljudno vabi. Odbor.

— (Idrijska čitalnica) napravi 16. t. m., v nedeljo po polu dne veselico na pristavi g. Leskovca. Pri lepem vremenu vršil se bode program — godba, petje, deklamacije itd. — na prostornem, s košatim drevjem obraščnem dvorišču, zvečer v dvorani ples; ako bi pa vreme neugodno bilo razveseljevanji pod milim nebom, — v sobanah. Čitalnični kapelnik in pevovodja g. Jan. Serjun komponiral je navlaš za to priliko posebno popotnico: „Hajdmo na izlet“. — Pri tej priložnosti naj tudi povemo, da je na mesto prostovoljno odstopivšega večletnega blagajnika čitalničnega, vzlasti za napravo plehastih instrumentov mnogozaslužnega g. Jak. Ingliča izvoljen obče spoštovani gosp. doktor Ljudvik Jenko.

Razne vesti.

* (Nemšk jud.) Po družih časnikih smo povedali tudi mi, da je nekov nemški žurnalst na srbskej meji od Turkov obstreljen. Kasneje se je zvedelo, da je to dopisnik dunajske Turkinje in Slovanožrke „N. Fr. Pr.“ in „W. T.“ nekov mlad jud Feigel, ki se je pa tega nepoetičnega imena sramoval in si naredil ime Wallsee. Judovski listi so brž ukrenili, da so ga Srbi ustrelili in precej so klicali Avstrijo na pomoč. Na zadnje se je pa izkazalo, da dotično nemško-judovsko bitje živi od nekod po šubu v Zemun pripeljano in da srbsko-turške meje videlo nij. Da bi le Srbi tacih per fidnih duš varovali se.

Dunajska borza 13. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	66	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69		30	
1860 drž. posojilo	111		50	
Akcije narodne banke	874		—	
Kreditne akcije	147		90	
London	127		85	
Napol.	10		14	
C. k. cekini	5		96	
Srebro	101		50	

Nepremakljive in za peljati

Mlatilnice na cveke

ročne in za vlačenje

od 1—6 konj

izdeljujejo kot specialiteto

Umrath & Comp., v Pragi

gospodarskega orodja strojna fabrika.

Ceniki in podobe zastoj. Za vsak stroj se jamči. (188—4)

ZALOGA

pri

gosp. Josipu Debevču v Ljubljani.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

30 let uže je naj bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespajanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, od ar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled pisnih in čutenih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zapretilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudopolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ceró in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospodi! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespajanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespajni in hujšanju.
Št. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 6 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v puščah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 ar., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Fyallstiehgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovih; tudi razpošilja dnajaka hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Štahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnsacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (16)

Slovenske lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karolina Settlä; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobí po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje Gabriel Piccoli, lekar na dunajske cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.
1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(13—15)

Priporočilo.

Za barvanje sob in sploh mazačna dela po nizkih cenah priporoča se najtopleje

Franco Staré,

(215—1) v Dobu pri Kamniku.

Rabi se uže več ko
1 1/2 milijonov komadov.
Črez 150 častnih priznanj.

Po določenih fabriknih cenah. Štetna garancija s certifikatom.

Na Kranjskem jedina zaloga
pri (174—3)
Franju Detterju,
glavni trg, št. 168 v Ljubljani.

Zobni zdravnik A. Paichel

stanuje poleg Hradeckijevega mosta v Malijevje hiši v L. nadstropju in ordinira od 9. do 12. in od 2. do 6. ure. Njegova esenca ustne vode, steklenica po 1 gl., in zobni prašek, škatljica 60 kr. dobiva se razen v njegovem stanovanju tudi pri gospodu lekarju Majerju in gospodu Karingerju in Kašu. (176—10)

Trgovinski pomočnik,

izurjen za speceri sko kakor tudi za manufakturno, in štacuno z mešanim blagom, popolnem zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službo. — Ponudbe naj se blagovoljno oddajo v administraciji „Slov. Naroda“. (210—5)

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavljenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem terjavam najpopolnejše, ono ožilja celo celavnost prebavljenja, ustvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse bolezni prebavljenja, posebno za zarinjnost teka, kisló se riganje, napihovanje, bruhanje, želodčni krč, zastlženje, krevnico (zlató žilo), prenatlačeno želodca z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjvalnih spisov je razporeženih. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnem povzetku na vse kraje.

Gospodu B. Fragnerju v Pragi!

Jaz priznam poln hvaležnosti in kot za sveto dolžnost, poročati, da mi je to od Vas poslano dr. Rosovo oživljavno mazilo za mojo sedem let trajajočo, hudo čutnično bolezen in slabo prebavljenje izvrstno ozdravljalo, ter da sem skoro popolnem zdrav.

Celo leto uže nijsem mogel opravljati svojo službo, 6 mesecev ležal sem v bolnici na Dunaji, a vsi pripomočki bili so zastoj, jedino le ta črez vse najizvrstnejši pripomoček ozdravel me je strašnih in neopredljivih bolezni. Toda najsrčnejša zahvala in prosim, da mi pošljete še dve steklenici dr. Rosovega oživljavnega mazila.

Kajetan Strohmayr, l. r.

St. Egid v Neuwaldu (v s. Av.) 30. jan. 1874.

Glavna zaloga:

V lekarni B. Fragnerja, Kleinseite, na voglu Spornergasse št. 205 v Pragi.

V Ljubljani: pri lekarjih Gabriel Piccoli, Erasmus Biršič in Josipu Svobodi; v Kočevju: pri Andreju Braunu; v Celovcu: pri dr. Hauserju, lekarju.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materialne štacune imajo zaloge tega oživljavnega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo, gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravljenje vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskusenj znano kot najgotovejši pripomoček za ozdravljenje močno oglušnih, ter za pridobitev popolnem izgubljenega sluha. 1 steklenica 1 gold. av. velj. (63—7)

Denes petek 14. julija 1876

in vsak sledeči dan:

Velika predstava

z novo izbranim programom.

(216—3)

K sklepu:

„ASCHENBRÖDEL“
à la Renz.

Velika fantastična čarovna pantomima po jednako imenovanj čarovni pravljici od Prerault-a, izdelana za cirk us, ter izvedena od 10 otrok 10—12 let starih. Posebnega opazovanja vreden je odhod k svečanosti „Aschenbrödel-a“ z elegantnim gala-vozom, v katerem so upreženi 4 korsikanski Ponny. Prememba jahačnega mesta v elegantno dvorano, kjer se snidejo odlični gostje vseh delov sveta.

Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.